

[Undervisningsministeren.]

ning skal tilrettelægges, og så kan vi på et senere tidspunkt rejse spørgsmålet om det 8. obligatoriske skoleår.

Det ærede medlem hr. Poul Sørensen var lyseser i dag i forhold til, hvad det ærede medlem var for et år siden, lyseser på den måde, at det ærede medlem mente, at der var større muligheder for at standse sagen nu, end der havde været for et år siden. Det er jo ingen overraskelse. Man vil altid gerne vurdere sit eget standpunkt gunstigt, og når man ingenting vil, er det undertiden lettere at få tilslutning. Det ærede medlem er nu en ivrig forkæmper for, at vi skal bevare skoleloven af 1937, at vi skal udbygge den, og at der ingen grund er til at ændre det grundlag, der dengang blev skabt. Da skoleloven af 1937 skulle gennemføres, gik de konservative imod. De brugte omtrent alle de samme argumenter, som det ærede medlem anvender nu. Nu 20 år efter kommer det ærede medlem og siger: det er en udmærket skole, der er ting, der skal rettes hist og her, men ellers er det en udmærket skole. Ja, når man har taget fejl én gang, som det ærede medlem og hans parti gjorde i 1937, da de gennemkritiserede den skolelov, der da blev gennemført, og det ærede medlem nu 20 år efter kommer og siger, at det er en god lov, nu skal vi bare bygge den færdig, mon vi så ikke nok kan lade være at lægge alt for megen vægt på gode råd fra konservativ side, når det gælder skolespørgsmål? At man holder igen fra konservativ side, når noget nyt skal gennemføres, er der ikke noget at sige til; det må vel være en følge af hele partiets indstilling.

Jeg har i min fremsættelsestale særlig fremhævet landsbyskolen, hvor alle erkender at det er på høje tid at 1937-lovens bestemmelser gennemføres. Det kan da i øvrigt heller ikke være ligegyldigt, hvordan vilkårene for skolearbejdet er i denne skole. Når man tager alle skoler med, som ligger i landdistrikterne, og som formentlig vil gå ind under den nye skoleordning, hvis de muligheder gives, som indeholdes i den nye skolelov, vil nær op imod halvdelen af landets børn gå i landsbyskoler, og derfor tror jeg, det er vigtigt, at spørgsmålet klares for landsbyskolens vedkommende nu, medens opbygningen af skolevæsenet foregår

ude i kommunerne. Jeg synes derfor, at det er velbegrunderet, at der tages hensyn til landsbyskolens forhold, når folkeskolens fremtidsplaner drøftes. Jeg har endvidere gjort opmærksom på, at landsbyskolens problem efter min mening ikke kan løses isoleret. Købstadskoleordningen, som vi kender den i købstæder og stationsbyer, griber ind i landsbyskolens arbejdsforhold, og derfor må landsbyens og købstadens skoleforhold bedømmes under en fælles synsvinkel.

Landsbyskolens opbygning er naturligvis i nogen grad bestemt af de særlige forhold i landkommunerne med de mindre skoler og et mindre børneantal end i købstadskolerne. Men der er dog tillige en skoleidé bag ved tanken om den samlede skole for alle børn til det 14. år, og denne skoleidé har også interesse i byskolen. Derfor er det vigtigt at finde et grundlag, hvor synspunkterne for by og land kan mødes.

Det er også bemærkelsesværdigt, at adskillige landsbyskoler, der er store nok til en deling i en eksamensskole og en fri mellem, fastholder den 7-klassede landsbyskoleordning, suppleret med et 3-årigt præliminærkursus, fordi skolemyndighederne er af den opfattelse på disse steder, at den samlede skole er det bedste for børnene. Men når den samlede skole anses for det bedste grundlag i landsbyskolerne, kan det da siges at være uret over for byskolen, om man åbner mulighed for, at en tilsvarende ordning kan gennemføres dér? Det viser sig, at landsbyskolebørn, der kommer til eksamensskolerne, f. eks. til gymnasierne, i almindelighed klarer sig godt. Jeg har fra en gymnasieskoles førsteklasse med henved 100 børn, hvor der var elever imellem, der efter en 7-årig landsbyskole havde taget præliminæreksamen på et 2-årigt kursus, hørt et enkelt eksempel på, at rektor på denne gymnasieskole sagde, at disse elever efter hans skøn absolut hørte til holdets bedste tredjedel.

Det ser således ikke ud til, at de velbegavede børn holdes tilbage i den udelte skole. Jeg mener derfor, at man må veje de to hensyn op mod hinanden, hensynet til den betydningsfulde, det har for de noget tunge børn, de noget senere udviklede børn, at de ikke på for tidligt et stadium klassificeres som mindre begavede, som uegnede til